

KINNITATUD

RMK juhatuse esimehe (digitaallkirja kuupäev)
käskkirjaga nr 1-5/113

RIIGIMETSA MAJANDAMISE KESKUSE

REGLEMENT METSAMATERJALI MÜÜGIKS KESTVUSLEPINGUTE ALUSEL

1. ÜLDSÄTTED

Käesoleva reglemendi (edaspidi *reglement*) eesmärgiks on tagada, et Riigimetsa Majandamise Keskuses (edaspidi *RMK*) metsamaterjali müük kestvuslepingute alusel oleks pakkujate jaoks läbipaistev ja kontrollitav ning tingimused võrdsed ja ettenähtavad. Reglement lähtub metsaseaduse ja Vabariigi Valitsuse 4. jaanuari 2007. a määrusega nr 1 „Riigimetsas kasvava metsa raieõiguse ja metsamaterjali müügi kord“ metsamaterjali müügiks sätestatud nõuetest ja määrab müügikorralduse üksikasjalikumad põhimõtted ja pakkumuste hindamise kriteeriumid.

Reglement ei käsitle raidmete müüki.

2. MÜÜGIKORRALDUSE PÕHIMÕTTED

2.1. Läbirääkimiste kord ja kestvuslepingute sõlmimine

2.1.1. Pakkujad esitavad sooviavaldused koos hinnapakumisega ostja laos (DAT) ja müügiteates nõutud ostutingimustega.

2.1.2. Müügi korraldaja arvutab hinnapakumiste ja mahuliste ostusoovide põhjal igale sortimendile kaalutud keskmise hinna ostja laos (DAT) ning ostutingimuste eest saadud hinnapunkte arvesse võttes edukate pakkumuste kaalutud keskmise hinna vahelaos (EXW). Pakkujate kaalutud keskmise hinna arvutamisel võetakse aluseks kliendipõhine müügistatistika viimase 12 kuu pikkusel perioodil järgmiselt: kvaliteetse metsamaterjali hind * osakaal + (palkidel) D-kvaliteedi hind * osakaal + praagi hind * osakaal, sh jäetakse välja praak, mille põhjuste loetelu määrab müügi korraldaja. Uute pakkujate osas võetakse aluseks RMK müügistatistika keskmised väärtused. Pakkumuste kaalutud keskmine hind vahelaos saadakse RMK müügiotsuste kaalumise rakendust (MOK) kasutades.

2.1.3. Toimuvad müügi korraldaja ja pakkujate vahelised läbirääkimised pakutud ostutingimuste täpsustamiseks ja pakkujate pakkumiste hindamiseks. Läbirääkimised protokollitakse ja nendes fikseeritud ostutingimused on aluseks pakkumiste edasisel hindamisel (pakkumise hindamise kriteeriumid on loetletud reglemendi punktis 4.1.).

2.1.4. Läbirääkimistel teatatakse pakkujatele pakkumuste kaalutud keskmine hind ostja laos ja edukate pakkumuste kaalutud keskmine hind vahelaos, sh pakkujate enda kaalutud keskmine hind ning pakkujate ostutingimuste eest saadud hinnapunktide summa eurodes (hinnapunkti

väärtus on sätestatud reglemendi punktis 4.2.). Hinnapunktide eest saadud summa eurodes lisatakse pakutud hinnale enne kaalumise läbiviimist ja sisaldub hinnas vahelaos.

2.1.5. Uue kestva lepingu sõlmimisel arvestatakse esimese aasta tinglikult tagatud koguse väljaselgitamisel sellele eelneval kolmel aastal kestva lepingu alusel pakkuja edukaks tunnistatud koguse ja RMK vastava sortimendi osas samal perioodil kõigi kestva lepingute alusel edukaks tunnistatud pakkumuste summaarse koguse suhtega (väljendatuna %) korrutatud järgneva aasta RMK vastava sortimendi kestva lepingute alusel müügiks pakutav kogus (85%), mis omakorda korrutatakse tinglikult tagatud koguse baasprotsendiga (70%). Pakkujad, kellel on uue kestva lepingu sõlmimisel sellisel viisil arvutatud kogus, saavad selle või suurema koguse osta enda pakutud DAT hinnaga kui nad on selle hinnaga vähemalt selle mahu osas vahelaos edukad või vastavalt väiksema koguse, mille osas nad on vahelaos edukad. Pakkujad, kes enda pakutud hinnaga ei osutu edukaks või osutuvad edukaks väiksema koguse osas kui tinglikult tagatud nominaal, saavad neid edestavate edukate pakkujate kaalutud keskmise vahelaohinnaga nõustumise korral osta tinglikult tagatud koguse. Pakkujatel, kellel eelneval kolmel aastal kestva leping puudus, ei ole tinglikult tagatud kogust ja nende kogus kujuneb vastavalt pakkumise kaalumisele. Pakkuja esitatud hinnapakumist rakendatakse ka enne 01.01.2018 sõlmitud kestva lepingutele.

2.1.6. Müügi korraldaja viib punktis 2.1.5. kirjeldatud põhimõtet arvestades läbi logistilise kaalumise (RMK planeerimispiirkondade täpsusega) metsamaterjali kestva lepingu esimese aasta koguse väljaselgitamiseks, milleks on esimese tarneperioodi osas võidetud kogus ning järgnevate tarneperioodide osas potentsiaalselt võidetud kogustest 70%, mida nimetatakse tinglikult tagatud kogusteks. Kalendriaasta jaotatakse kolmeks tarneperioodiks, millest esimene on pikkusega 6 kuud ning teine ja kolmas pikkusega 3 kuud. Esimene tarneperiood on pikem raielankide sesoonsust arvesse võttes. Metsamaterjali müügi kestva lepingu järgneva aasta tinglikult tagatud koguseks arvestatakse sellele eelneval kolmel aastal kestva lepingu alusel pakkuja edukaks tunnistatud koguse ja RMK vastava sortimendi osas samal perioodil kõigi kestva lepingute alusel edukaks tunnistatud pakkumuste summaarse koguse suhtega (väljendatuna %) korrutatud järgneva aasta RMK vastava sortimendi kestva lepingute alusel müügiks pakutav kogus (85%), mis omakorda korrutatakse tinglikult tagatud koguse baasprotsendiga (70%). Iga järgneva aasta tinglikult tagatud kogused selgitatakse välja eelneva aasta neljandas kvartalis võttes arvesse RMK järgneva aasta metsamaterjali sortimendi prognoosi.

2.1.7. Kestva lepingu kõigi tarneperioodide kogustest pärast tinglikult tagatud koguste väljaselgitamist müüdava koguse ($\geq 30\%$) osas kujuneb kestva lepingu müügiotsus enampakkumise põhimõttel.

2.1.8. Edukate pakkujatega sõlmitakse kestva lepingud, kus fikseeritakse esimese aasta tinglik nominaalkogus kuupmeetrites, mis moodustub esimese tarneperioodi hinnaga võidetud kogusest ja 70% ulatuses teise ja kolmanda tarneperioodi tinglikult tagatud kogustest, esimese hinnakokkuleppe perioodi hind, pakkuja hinnapunktide summa, esimese tarneperioodi tarnegraafik kuude lõikes, samuti kõik teised kestva lepingu täitmiseks vajalikud kokkulepped.

2.1.9. Kõigile pakkujatele teatatakse kõigi vastaval perioodil müügiks pakutud koguste osas edukate pakkujate kaalutud keskmine hind vahelaos ning esimese aasta tinglik nominaalkogus, sh esimese tarneperioodi võidetud kogus, samuti selle geograafiline paiknemine (RMK planeerimispiirkondade lõikes).

2.1.10. Kestvuslepingute sõlmimine toimub igal aastal neljandas kvartalis. Läbirääkimistel osalevad uued pakkujad saavad esimesel aastal pakkuda enampakkumise põhimõttel. Pakkujate osas, kellega oli varem sõlmitud kestvusleping, lähtutakse reglemendi punktis 2.1.5. sätestatud põhimõttest.

2.2. Kestvuslepingu tarneperioodide eelsete läbirääkimiste kord

2.2.1. Müügi korraldaja arvutab enne järgneva tarneperioodi algust ja lähtuvalt käesoleva reglemendi punktist 3 metsamaterjali harilikule väärtusele vastavad sortimentide alghinnad vahelaos, koostab metsamaterjali sortimentide prognoosi (RMK planeerimispiirkondade lõikes) ja valmistab ette hinnapakkumise vormi ning edastab need pakkujatele. Metsamaterjali sortimentide alghindadest madalama hinnaga pakkumised kaalumisel ei osale.

2.2.2. Pakkujad esitavad määratud tähtpäevaks hinnapakkumise ostja laos (DAT), mahulise ostusoovi tarneperioodil ja ostutingimuste muudatusettepanekud. Arvutatakse hinnapakkumiste ja mahuliste ostusoovide põhjal igale sortimendile kaalutud keskmine hind ostja laos (DAT) ja potentsiaalselt edukate pakkumuste kaalutud keskmine hind vahelaos (EXW). Pakkuja kaalutud keskmise hinna arvutamisel võetakse aluseks kliendipõhine müügistatistika viimase 12 kuu pikkusel perioodil järgmiselt: kvaliteetse metsamaterjali hind * osakaal + (palkidel) D-kvaliteedi hind * osakaal + praagi hind * osakaal, sh jäetakse välja praak, mille põhjuste loetelu määrab müügi korraldaja. Pakkuja ostutingimuste eest saadud hinnapunktide summa eurodes lisatakse kaalumisel tema pakutud hinnale.

2.2.3. Toimuvad müügi korraldaja ja kõikide pakkujate vahelised läbirääkimised pakkujate ostutingimuste täpsustamiseks (hinnapunktide summa kontroll, lõikusmaatriksi ülevaatus jmt). Läbirääkimistel teatatakse pakkujatele pakkumuste kaalutud keskmine hind ostja laos ja edukate pakkumuste kaalutud keskmine hind vahelaos, sh pakkuja enda kaalutud keskmine hind. Pakkuja, kellel on kestvuslepingus tinglikult tagatud kogus, saab selle või suurema koguse osta enda pakutud DAT hinnaga kui ta on selle hinnaga vähemalt selle mahu osas vahelaos edukas või vastavalt väiksema koguse, mille osas ta on vahelaos edukas. Pakkujad, kes enda pakutud hinnaga ei osutu edukaks või osutuvad edukaks väiksema koguse osas kui tinglikult tagatud nominaal, saavad neid edestavate edukate pakkujate kaalutud keskmise vahelaohinnaga nõustumise korral osta tinglikult tagatud koguse. Läbirääkimiste lõpuks selguvad kõigi pakkujate osas eelseisval tarneperioodil tarnitavad kogused.

2.2.4. Müügi korraldaja viib läbi müügiotsuste logistilise kaalumise metsamaterjali kestvuslepingu vastava tarneperioodi müügikoguste väljaselgitamiseks. Logistiline kaalumise viiakse läbi kõigi kehtivate kestvuslepingute mahtusid arvesse võttes. Kõigile pakkujatele teatatakse kõigi vastaval perioodil müügiks pakutud koguste osas edukate pakkujate kaalutud keskmised hinnad vahelaos ning tarneperioodi võidetud kogused, samuti selle geograafiline paiknemine (RMK planeerimispiirkondade lõikes). Enne ja alates 01.01.2018 sõlmitud

kestvuslepingute osas arvutatakse võidetud koguste ja hindade alusel igale pakkujale kaalutud keskmine hind, mis sätestatakse lepingus tarneperioodi hinnana.

2.2.5. Edukate pakkujatega allkirjastatakse kestvuslepingu lisad, kus fikseeritakse vähemalt tarneperioodi hind ja metsamaterjali kogus, pakkuja hinnapunktide summa ja tarneperioodi tarnegraafik kuude lõikes.

3. METSAMATERJALI HARILIK VÄÄRTUS

3.1. Metsaseaduse § 46 lg 5 kohaselt ei tohi metsamaterjali kokkuleppehind olla väiksem metsamaterjali harilikust väärtusest. Tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 65 kohaselt loetakse eseme väärtuseks selle kohalik keskmine müügihind (e turuhind), kui seaduse või tehinguga ei ole ette nähtud teisiti. Iga sortimendi (kaubagrupi) osas defineeritakse turu ulatusena territoorium, millel selle sortimendi valdav kogus müüakse/tarbitakse. Sellest tulenevalt turuhinnana defineeritakse vastaval territooriumil kujunev keskmine müügihind. Selline territoorium võib hõlmata enam kui ühte riiki.

3.2. Rahvusvahelise hindamisstandardi IVS 104 (International Valuation Standards https://www.ivsc.org/standards/glossary#letter_m) kohaselt turuväärtus on hinnangul põhinev summa, mille eest vara peaks hindamishetkel minema üle tehingut sooritada soovivalt müüjalt tehingut sooritada soovivale ostjale sõltumatus ja võrdsetel alustel toimuv müügitehingus peale kõigile nõuetele vastavat müügitegevust, kusjuures osapooled on tegutsenud informeeritult, kaalutletult ning ilma sunduseta.

3.3. Hariliku väärtuse leidmiseks kasutatakse avalikest andmeallikatest pärinevat hinnainfot ning turutehingute võrdluse meetodit. Võrreldakse analoogse kvaliteedi ja tingimustega metsamaterjalidega tehtud müügitehinguid viimase 6 kuu jooksul. Hinnainfo allikatena kasutatakse:

3.3.1. RMK müügitehingute hinnastatistika ning avalike enampakkumiste tulemused www.rmk.ee;

3.3.2. Soome Loodusvarade Keskuse (Luke) veebilehel avaldatud Läänemere äärsete riikide sortimentide hinnad <https://stat.luke.fi/en/volumes-and-prices-roundwood-trade>;

3.3.3. Läti Metsa- ja Puidutoodete Uurimise ja Arenduse Instituudi avaldatud igakuised hinnaülevaated www.latvianwood.lv;

3.3.4. SA Erametsakeskuse avaldatud puiduturu kvartaliülevaated <https://www.eramets.ee/uuringud-ja-statistika/hinnainfo/>;

3.4. Käesoleva reglemendi punktis 3.3. loetletud allikate baasil määratakse enne iga tarneperioodi eel läbi viidavat müügiprotsessi metsamaterjali sortimentide alghinnad vahelaos.

3.5. Turumoonutuse tunnustega hinnapakumise korral peab pakkuja selgitama hinna kujunemise loogikat ja selle põhjuseid ning selgitatakse riske, mis kaasnevad pakkumise edukaks osutumisel, kuid sellest hilisemal taganemisel ja lepingu täitmata jätmisel.

4. HINDAMISE KRITEERIUMID JA HINNAPUNKTID

4.1. Kestvuslepingute alusel metsamaterjali müümisel pakkuja pakkumise hindamise kriteeriumid ja nende eest antavad hinnapunktid

Hinnatav kriteerium	Hinnapunkt
Puidu vastuvõtt tagatakse kalendriaasta kõikides kuudes vähemalt kahe nädala jooksul	1
Keskkonnakaitse eelispekt (rahvusvaheliselt tunnustatud FSC, PEFC või ISO14001 sertifikaadi olemasolu), ostes samal ajal ka sertifitseerimata materjali	1
RMK poolt tuvastatud puidu mõõtmise või kvaliteedi hindamise reeglite pikemaajalise rikkumise tõttu esitatud rahalise hüvitise nõue viimase 12 kuu jooksul	-3
RMK poolt esitatud viivisearve viimase 12 kuu jooksul	-1
Ostetavaid pikkusi okaspuupalkidel kolm või enam (3,0-6,0m), sh pikkuste osakaal vastavalt RMK palkide standardi lõikusmaatriksile või ostetavad pikkused ainult ≤4,2m ja lehtpuupalgil kaks või enam (2,4-4,8m), sh 2,4-3,3m osakaal kasepalkidel ≥50%, haava- ja sanglepapalkidel 100%	2
Ostetavaid järjestikusi diameetrigruppe okaspuupalkidel: kolm või enam; või kaks; või üks	2 1 0
Kitsendused sorteerimis- ja laadimistingimustele: pikkusi ei ole vaja eraldi sorteerida ega latvu ühes suunas keerata; pikkused eraldi (ei kehti latiostjatele) või ladvaotsad ühes suunas; pikkused eraldi ja ladvad ühes suunas või erinevad pikkused seotud erineva diameetrivahemikuga	2 1 0
Vastuvõtt tarnekohas tagatakse tarnegraafiku perioodil kõigil nädalapäevadel, v.a riigipühad ja kokkulepitud puhkus	1
Paberi- ja/või küttepuu töödeldakse pakkujale või tema emattevõtjale, kes omab vähemalt 50% pakkuja aktsiastest või osadest, kuuluvas ettevõttes	3

4.2. Hinnapunkti väärtus on 0,33 eur/m³. Hinnapunktid liidetakse ja saadud summa korrutatakse hinnapunkti väärtusega. Saadud summa eurodes kuupmeetri kohta lisatakse pakkuja pakutud hinnale enne kaalumise läbiviimist.

5. VASTUTUS

5.1. Reglemendi täitmise eest vastutavad kõik RMK töötajad, kellele ametijuhenditega on pandud kohustused metsamaterjali müügitoimingute läbiviimiseks. Eelnimetatud töötajad peavad olema reglemendist teadlikud ning tagama selle nõuete järgimise.

5.2. Reglemendi üldise toimimise, ajakohastamise ja rakendamise eest vastutab puiduturustusosakonna juhataja.